

MÅNADSBREV

ÅLANDS REPRESENTATION I HELSINGFORS

*Johan Ehn,
Ålands representant i Helsingfors*

*Lena von Knorring,
specialsakkunnig i Ålandsfrågor*

MAJ 2024

Förord

Solen skiner vårlikt utanför fönstren på representationen vid Annegatan men vinden är ännu kylig. Nu börjar man verkligen se fram emot lite värme.

Arbetsmässigt rullar det på med full fart här i Helsingfors. Lena och jag har bjudit in generalsekreterarna från riksdagsgrupperna att besöka representationen för information och diskussion om gemensamma ärenden. Responsen verkar god, De Gröna har redan besökt oss och flera av de andra har meddelat att de gärna kommer på besök och vi försöker nu hitta tider som passar. Besöken är en uppföljning på de möten vi hade ifjol då vi presenterade de åländska positionerna inför riksdagsvalet och kommande regeringsprogram. Vi tror och hoppas att det långsiktigt ska ge goda resultat att kontinuerligt hålla kontakterna och informera samtliga riksdagspartier om vad som är på gång på axeln Mariehamn – Helsingfors.

Beredskaps- och säkerhetsfrågor engagerar helt tydligt både i Helsingfors och Mariehamn, naturligtvis av tråkiga men naturliga skäl. Jag har därför tillsammans med såväl politiker och tjänstemän på landskapsregeringen satt en relativt stor del av min arbetstid på frågor som anknyter till detta tema. Fokus ligger på att stärka befintliga och vid behov bygga upp nya strukturer, kontakter och nätverk för att skapa bästa möjliga grund för ett effektivt samarbete för vår gemensamma säkerhet. Jag har under den senaste tiden bl.a. besökt Centralkriminalpolisens chef Robin Lardot, räddningsöverdirektör Kimmo Kohvakka vid Inrikesministeriets räddningsavdelning och varit i en första kontakt med Skyddspolisens nyutnämnda chef Juha Martelius, som alla planerar att besöka Åland för mera ingående diskussioner inom den närmaste tiden. Utöver det pågår även våra redan inarbetade samarbeten, där jag särskilt kan nämna samarbetsgrupperna med Försvarsministeriet (som besökte Åland i början på maj) och Inrikesministeriet. Förhandlingar pågår också om att hitta ett samarbete med Nödcentralsverket och Ålands Polismyndighet kring alarmdataplattformen ERICA och här väntar vi att konkreta resultat kan nås inom maj månad. Sammantaget känns det som att vi är mycket bra på gång gällande dessa för oss alla viktiga frågor.

Som jag nämnt i tidigare förord till våra nyhetsbrev är min känsla att vi nu efter snart två års arbete med att etablera Ålands representation i Helsingfors har lyckats mycket väl.

Responser som jag fått, både i Helsingfors och Mariehamn, är att det tydligt märks att kontakterna blivit intensivare. Vi lyckas lyfta många diskussioner i ett tidigare skede än vad som varit fallet tidigare, vilket gör det enklare att hitta lösningar som är lyckade för bägge parter. Det senaste halvåret har det också blivit tydligt att det känns naturligt att vända sig till oss på representationen för att få information om aktuella frågor och hjälp att hitta rätt personer för att föra diskussionerna vidare. Här kan bl.a. nämnas att presidentens rådgivare i frågor som särskilt rör Åland, Juha Rainne, bjöd in mig för diskussioner på Republikens presidents kansli i början på maj. Bra så, men nu skulle det gälla att ta detta till följande steg. Goda kontakter och ett positivt diskussionsklimat är i sig bra, men detta måste också synas i konkreta resultat. Här finns för tillfället många öppna frågor som måste hitta goda lösningar. Nu återstår att se hur vi tillsammans lyckas med det... Min känsla är att vi har alla möjligheter att nå resultat, men det kräver då att vi på ömse sidor är redo att vara pragmatiska och redo för att kompromissa. Hur det går får vi facit på i sinom tid!

Helsingfors den 8 maj 2024

Johan Ehn

Ålands representant i Helsingfors

Hänt sedan sist

En **aftonskola** hölls den 3 april mellan regeringarna Orpo och Sjögren i Helsingfors. Om detta kan man läsa mera om i föregående månadsbrev.

Johan besökte **Centralkriminalpolisen** den 4 april och fick information om CKP:s uppgifter och lägesbild. Han bjöd in poliserådet Robin Lardot som är chef vid CKP till ett besök vid Ålands landskapsregering.

Kontaktgruppen mellan Utrikesministeriet och Ålands landskapsregering höll möte den 5 april vid Utrikesministeriet.

Möte vid Ålands representation med fyra representanter för **Europa Rådets "Congress of local and regional democracy in Finland"** den 17 april. Landshövding Marine Holm-Johansson och Ålands representant informerade besökarna. Jurist Emilia Josefsson deltog i mötet på distans.

Åländska praoeleven Wilma Nordin som går i Övernäs skola i Mariehamn besökte Ålands representation den 17 april tillsammans med riksdagsassistent Ida Slöör.

Möte med **riksdagsledamot Mats Löfström** i Riksdagen den 17 april för att diskutera aktuella saker.

Åländska Studentföreningen r.f. firade årsfest den 23 april. Ålands representant i Helsingfors Johan Ehn deltog.

Ålandsvänner i Helsingfors r.f. höll Vårfest på Gillet i Helsingfors den 12 april.

Samarbetsgruppen vid Försvarsministeriet besökte Åland den 3 maj och diskuterade aktuella frågor. Man gjorde även ett besök till Anders Udde.

Johan hade möte vid **Inrikesministeriet med Räddningsöverdirektör Kimmo Kohvakka** den 6 maj och man diskuterade aktuella frågor.

Möte vid Ålands representation med **generalsekreterare för De Grönas riksdagsgrupp Tiina Kivinen och partisekreterare Anna Moring** den 7 maj.

Besök av **MPK: föreningen (försvarsutbildningen) i Egentliga Finland** till Åland den 7 maj. Michaela Slotte och Johan Ehn informerade.

Under arbete

Kontaktpersonerna i Ålandsärenden vid ministerierna och tjänstemännen vid Ålands landskapsregering håller ett distansmöte den 22 maj.

Diplomatutbildningen som Utrikesministeriet ordnar och som kallas **KAVAKU** planerar som tidigare år att besöka Åland. Årets besök planeras till 27 – 28 maj och koordineras av

Ålands representation i Helsingfors. Det blir två fullspäckade dagar med föreläsningar, studiebesök och utflykt till Simskäla.

Ålands självstyrelsedag uppmärksammas i Helsingfors. Eftersom den 9 juni är en söndag planeras aktiviteterna till fredagen den 7 juni. Inbjudningarna till en mottagning vid Ålands representation har skickats ut.

Ålands landskapsregering planerar som tidigare år att delta i **SuomiAreena i Björneborg**. Arenan ordnas i år veckan efter midsommar, den 25 – 28 juni. Onsdagen den 26 juni planeras deltagande från Ålands landskapsregering och man siktar på att hålla traditionsenlig lunch för inbjudna ministrar från Finlands regering.

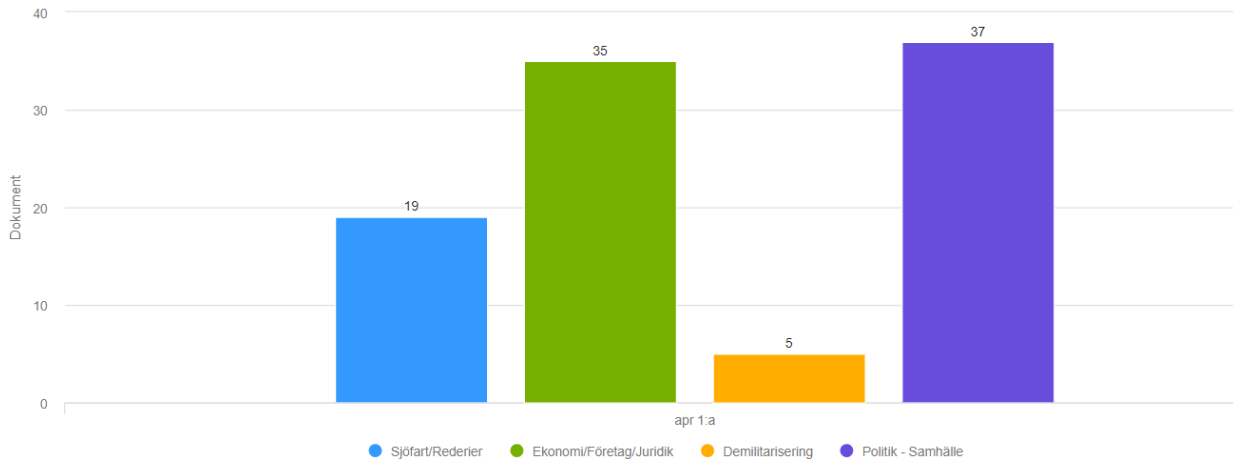
Ålandsakademin planeras i mitten – slutet av september. För Åland viktiga tjänstemän bjuds till Åland för att få kunskap om Åland och för att knyta kontakter.

Ålands Projektkör uppför **musikalen Havsandar på Alexanders teatern i Helsingfors den 1-2.10.2024**. <https://www.aleksanterinteatteri.fi/naytelma/havsandar/>

Lagtinget besöker Helsingfors 1 -2.10. Lagtingets ledamöter och kanslipersonal besöker Riksdagen och gör andra studiebesök. På kvällen den 1 oktober ordnar man tillsammans med landskapsregeringen en mottagning i samband med att musikalen Havsandar uppförs på Alexandersteatern i Helsingfors.

Åland i finländsk media april 2024

Apr 1, 2024 - Apr 30, 2024

Källa: Meltwater

Vad har de finländska nyheterna handlat om under april som berör Åland och där Åland omnämns?

Artiklar som handlar om Ålands demilitarisering och neutralisering har varit ovanligt få. Nu är det främst artiklar av sakkunniga som ger sin syn på Nato, försvarsmöjligheterna och däribland Ålands strategiska läge. Att lagtingets talman Jörgen Petterssons tal om den åländska demilitariseringen i Stockholm under en representationsresa har tolkats till Rysslands fördel i ryska medier som att Åland inte vill försvara sig mot Ryssland, uppmärksammades av Ilta-Sanomat och Hufvudstadsbladet.

De politiska nyhetsartiklarna har i huvudsak haft två huvudteman, det kommande EU-parlamentsvalet och regeringen Orpos nedskärningar i bidragen.

Nedan presenteras några exempel på artiklar och innehåll sorterat under rubrikerna Politik och samhälle, Demilitarisering, Ekonomi/Företag/Juridik samt Sjöfart/Rederier.

Politik och samhälle (37)

- Att regeringen Orpo skär ner på bidrag syns speciellt gällande barn- och bostadsbidrag. I flertalet artiklar nämner man att åländska familjer inte drabbas på samma sätt eftersom barnbidragen är åländsk behörighet. (Warkauden lehti, Lapin Kansa, MTV, Kaleva, 1.4)

- I samband med en skolskjutning i Vanda i början av april har tillgången till vapen diskuterats i medierna. Flest vapen finns på Åland, i Lappland och Kajanaland där man också har många jägare. (Keskipohjanmaa 4.4)
- Grundlagsutskottet kräver ändringar i lagstiftningen där regeringen vill strama åt strejkrätten för arbetstagarna. Ålands riksdagsledamot Mats Löfström som sitter i Grundlagsutskottet uppger till Hbl att utskottet var enigt. Rättsskyddet för arbetstagaren måste garanteras så att man är medveten om konsekvenserna och de måste preciseras. (Hbl 5.4)
- Mats Löfström firade med tårta i Riksdagen att IFK-Mariehamn varit med i ligan i 20 år. (Hbl 5.4)
- MSN rapporterar att Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden konstaterat att en ålänning som velat spela på Veikkaus spel i Finland har diskriminerats på grund av boningsort. Veikkaus har meddelat att de tänker överklaga beslutet till Förvaltningsdomstolen. (MSN 12.4)
- En befolkningsundersökning som Institutet för hälsa och välfärd har låtit göra 2023 visar att allt fler ungdomar ställer sig mera negativa till penningsspel. Undersökningen visar däremot att äldres inställning till penningsspel blivit allt positivare. (Aamuset, Satakunnan Viikkolehde, Medi uutiset 16.4, Daily Finland 17.4)
- Yles Podd Kansanradio på Arenan hade 19.4 rubriken "Vi säljer Åland till Sverige". I programmet får medborgarna ringa in och säga sin åsikt. Denna gång handlade många inlägg om samhällsekonomi och en person presenterade lösningen på pengabristen att sälja Åland till Sverige. (Yle 19.4)
- Regeringens åtstramande för att åtgärda det ansträngda ekonomiska läget genom att höja moms till 25,5 % har diskuterats i riksdagen. Svenska riksdagsgruppen ansåg att chips inte skulle omfattas av momshöjningen. I artiklarna framhåller man att chips tillverkas på Åland. (Ilta-Sanomat, Suomenmaa 20.4)
- Regeringen skär ner i stödet till fredsfrämjande organisationer. Föreningarna ser nedskärningarna som en ideologisk markering. Sammanlagt tio organisationer får dela på 350 000 euro i stöd detta år. Ålands Fredsinstitut får 26 000 euro i stöd. Under 2023 delades 852 000 euro ut i stöd till tjugo organisationer. Finlands Fredsförbunds verksamhetsledare är bekymrad och säger att många organisationer tvingas säga upp personal. (MTV 23.4)

- Kandidaterna till EU-parlamentsvalet publicerades. (Svenska Yle, Svenska Folkpartiet, Demokraatti 30.4)
- Demokraatti intervjuade åländska Jessy Eckerman som ställer upp på SDP:s lista i EU-parlamentsvalet. (Demokraatti 21.4)

Demilitarisering (5)

- I en artikel i Helsingin Sanomat skriver reporter Jarmo Huhtanen som följer försvars- och säkerhetspolitiken att Sveriges pensionerade generalmajor och Försvarshögskolans tidigare rektor Karlis Neretnieks publiceat en essä "Svensk avskräckning i Nato" där det framgår att försvaret av Åland är Finlands och Sveriges gemensamma sak. Därför borde Sverige för Ålands del bilda en tredje amfibiebataljon eller en kustjägarbataljon som man i Finland kallar det. (HS 7.4)
- Ilta-Sanomat skrev den 11.4 att man i Ryssland jublar över att "Åland vägrar beväpnas sig mot Ryssland". Spridningen i ryska medier grundar sig på uttalanden till den ryska nyhetsbyrån Tass som Lagtingets talman Jörgen Pettersson gjorde under en representationsresa till Stockholm. Ilta-Sanomats reporter Niko Stenvall skriver att det handlar om en feltolkning av demilitariseringen som Ryssland uppenbart feltolkat till sin fördel. (Iltalehti 11.4) Hufvudstadsbladet rapporterar också om detta 13.5 och ger talman Jörgen Petterssons syn på saken. (Hbl 13.5)
- Ilta-Sanomats ledare skriven av Jouko Jounala framhåller att Nato försvaret ännu inte är i skick och att man bör utreda möjligheten att placera Nato-styrkor i Finland. (Ilta-Sanomat 12.4)
- Beredskapscentralens tidigare verkställande direktör Tomi Lounema varnar för att man i Finland koncentrerar sig på bara ett hot åt gången. Han målar upp ett dystert scenario där Ryssland skulle kunna slå till överraskande på Åland. Vi förstår inte alltid att en rysk operation kan vara annat än ett landangrepp. Han varnar för att bara koncentrera sig på krisen i Mellanöstern eller Ukraina då Östersjöområdet är sårbart. (Verkkouutiset 19.4)

Ekonomi/företag/juridik (35)

- Anna Alm, äppelodlare på Åland intervjuades i HBL om hur det är att vara bonde rent ekonomiskt 2024. (Hbl 4.4)

- I en artikel i Verkkouutiset varnar man för att företagskonkurserna kan komma att öka. Lite bättre läge är det på Åland, i Österbotten och i Lappland. Företaget Dun & Bradstreet förutspår att 2300 företag i Finland går i konkurs detta år. (Verkkouutiset 7.4, Uusi Suomi, Taloustaito, Satakunnan Kansa 8.4)
- Unga bönder protesterade utanför Ålands lagting mot dåliga priser, sänkta stöd och ökad byråkrati. (Landsbygdens Folk 18.4)
- Finansrådet Anders Wiklöf i stor intervju i Hbl. (Hbl 20.4)
- Ålands Producentförbunds vårmöte hölls i Ålands landsbygdscentrum den 24 april. Flera artiklar i Landsbygdens Folk handlar om detta. (Landsbygdens Folk 25,29.4)
- Tactic Games Oy köper AB Plasto. Företaget som producerat platsleksaker på Åland grundades 1954. (Yle, Turun Sanomat, Satakunnan Kansa 29.4)

Sjöfart/Rederier (19)

- Riksdagsledamot Mats Löfström uttalade sig om sjöfartsstödet på Svenska Folkpartiets webbsidor 11 april. "Sjöfartens bemanningsstöd är en förutsättning för att ha finskflaggade fartyg".
- Republikens president har beviljat utnämningar och Nils-Erik Eklund fick titeln sjöfartsråd. (Rantalakeus 19.4)
- Viking Line höll bolagsstämma 23.4. (Inderes23.4, Kauppalehti 24.4)
- Viking Line är det företag som beviljas högst stöd under fjolåret, 20,2 miljoner. Styrelsemedlemmarna får höjt arvode och Viking Line beslöt dela ut en euro i dividend per aktie. (Turun Sanomat 23.4)
- Ilta-Sanomat skriver om rederierna som får enorma stödpengar. (Ilta-Sanomat 28.4)
- Förändringarna i Sjöfartens miljöskyddslag är på remissrunda och alla organisationer och medborgare kan ge sina utlåtanden fram till den 20.6.2024 på Utlåtande.fi adressen <https://www.lausuntopalvelu.fi/SV> Genom förändringarna vill man verkställa regeringsprogrammet, EU-lagstiftningen och IMO:s lagstiftning. (KuljetusNet.fi 26.4)
- Det skrivs om Tall Ships Race som också kommer till Mariehamn i sommar den 24–27.7. (Konepörssi, Aamuset 29.4)

Sammanfattning av Lena von Knorring med Meltwater som källa.